

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15,05

REİS — Reisvekili İbrahim Kirazoğlu

KÂTIPLER : Kemal Özer (Kütahya), Abdullah Keleşoğlu (Samsun)

3. — YOKLAMA

REİS — Yoklama yapacağız efendim.
(Artvin mebuslarına kadar yoklama yapıldı.)

REİS — Ekseriyet var; celseyi açıyorum.

AVNİ DOĞAN (Ankara) — Ruzname hakkında söz istiyorum.

REİS — Buyurun, efendim.

AVNİ DOĞAN (Ankara) — Muhterem arkadaşlarım, Tüzüğün 89 ncu maddesindeki, Nizamnamenin tatbikindeki hatalara ait mevzu üzerinde söz aldım. Ruznamenin tanzininde Riyaset Divanının tüzük ahkâmına riayet etmediğini huzurunuzda şekva olarak arz etmek istiyorum.

Millet Meclisleri Riyaset makamlarının hususi bir hürmet hâlesi ile her tarafta taziz edildiğini bilirim. Hattâ gerçek demokrasi sistemleri içerisinde yaşayan memleketler Reislerin karşısına muarız partiler namzet bile irae etmezler. Bu mazhariyetin hikmeti; Riyaset makamının her türlü hususi telâkkilerin, hususi mensubiyetlerin parti telâkkilerinin üstünde Büyük Millet Meclisinin Reisi olması ve bitarafılığı muhafaza etmesi kaydına bağlıdır. Bu mazhariyet böyle bir esas olmadıkça o makamın bu mazhariyetten mahrum olması tabii bir neticedir. Biz bir aydan beri memleketin havasını gerginleştiren bir âlem içindeyiz. Bu, Tüzük ve Anayasa hükümleri içinde halle imkânı olan bir meseledir. Cumhuriyet Halk Partisi Hükümet ricalini itham eden yedi tane tahkikat evrakı vermiştir. Bunlar hiçbir salâhiyete istinadetmeksizin ve hiçbir mantiki tefsire dayanılmaksızın ruznameye alınmamaktadır. Bir şeyi, muhterem arkadaşların malûmu olmakla beraber, Anayasamızın bir, iki maddesini huzurunuzda okumak isterim.

Anayasamızın 22 nci maddesi, «Sual ve istizah ve Meclis tahkikatı Meclisin cümlei salâhiye-

tinden olup şekli tatbiki Nizamnamei Dahilî ile tâyin olunur.» diyor.

Nizamnamei Dahilînin bu kısma taallûk eden hükümleri ise Tüzüğün 169 ncu maddesinde gayet sarîh olarak zikredilmiştir. Bu yolda vâkı bir müradaat Riyasete takdim edildikten sonra alâkalı Vekâlete tebliğ olunur ve ondan sonra da gündeme alınması icabeder.

Müddeti bir seneyi dolduran ve adedi yediyi bulan bu tahkikat evrakları Devlet ricali aleyhine ithamları ihtiva etmektedir. Âmmenin huzur ve selâmetini muhafaza ile mukayyet ve bilâkaydüşart milletin vekili olan ve millet namına icrayı hâkimiyet eden B. M. Meclisinin icra vazifesini niyabeten ifa eden icraya mensup rical aleyhindeki bu tahkikatın süratle Meclise getirilmesi, her bakımdan şayanı temennidir. Ya bu isnatlar haksızdır; rical açık alınla ortaya kıkır, veyahut haklıdır. Hakkı ise memlekette Büyük Millet Meclisinin millet namına hükümlerine icabı, adalet meydana çıkar, bu suretle memleket huzura kavuşur. Riyaset Divanı, bugüne kadar hiçbir mantığa, hiçbir teamüle, hiçbir Tüzük kaydına istinadetmeksizin bu meseleyi tecil ve tehir etmektedir.

Arkadaşlarım, milletin bilâkaydüşart hâkimiyetinin yegâne mümessili olan Meclisin faaliyetini tecil etmektir. bu... Bu mevzuu ruznameye almamak demek, Meclisi çalıştırmamak demektir.

Şimdi huzurunuzda, millet huzurunda Riyaseti beyana davet ediyorum : Hangi sebebe istinadederek ruznameye almamaktalar ve ne zamana kadar almayaacaklar? Bunu bilmek ve buna göre cevaplarımızı vermek için şimdilik huzurunuzdan ayrılıyorum. (Sağdan; alkışlar)

REİS — Buyurun Adnan Selekler.

ADNAN SELEKLER (Antalya) — Muhalefet Grupuna mensup mebuslardan Muhterem